

Postanowienie

LŚ.6220.14.04.2023.MB
09.08.2024 r.

Wiązownica, dnia

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.) w związku z art. 63 ust. 1 i 4, art. 66 i art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) oraz § 3 ust 1 pkt 54a lit. a, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez firmę PCWO ENERGY PROJEKT Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia p.n.: „Budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 1032 w obrębie Mołodycz, gmina Wiązownica”.

POSTANAWIAM

- I. **Nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego budowie farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części działki o numerze ewidencyjnym gruntu: 1032 miejscowości Mołodycz, gmina Wiązownica.**
- II. **Ustalić zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko dla ww. przedsięwzięcia w zakresie przewidzianym w art. 66 z wyłączeniem ust. 1 pkt 10 i 10 a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) w szczególności poprzez:**
  1. **Opis planowanego przedsięwzięcia, w szczególności charakterystykę całego przedsięwzięcia i warunki użytkowania terenu w czasie jego realizacji, eksploatacji i likwidacji (wszystkie działania towarzyszące i powiązane z przedsięwzięciem), w tym m.in.: przedstawienie zakresu i terminu prac związanych z przygotowaniem terenu pod przedsięwzięcie, wielkość powierzchni zajmowanej przez przedsięwzięcie w tym także pod drogi dojazdowe, zaplecza budowy, place manewrowe, lokalizację i sposób grodzenia terenu objętego zamierzeniem inwestycyjnym, rodzaj i rozmieszczenie oświetlenia terenu planowanego zadania, lokalizację obiektów kubaturowych związanych z instalacją np. stacji transformatorowych, ewentualnych magazynów energii, określić sposoby utrzymywania terenów zielonych na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia. Powyższe informacje należy przedstawić również graficznie.**
  2. **Przedstawienie opisu wszystkich elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia:**
    - a. **opisu elementów przyrodniczych środowiska dokonać w oparciu o aktualne dane przyrodnicze, a w przypadku ich braku o wyniki badań oraz inwentaryzacji przyrodniczej, którą należy przeprowadzić w sposób oraz terminie pozwalającym na zidentyfikowanie wszystkich elementów przyrodniczych, przy zastosowaniu naukowych metod badawczych. Opisu elementów przyrodniczych należy dokonać w stopniu szczegółowości pozwalającym na dostarczenie danych mogących stanowić podstawę do dokonania analizy i oceny wpływu tego rodzaju przedsięwzięć. Przedstawić charakter stwierdzeń poszczególnych taksonów i ich siedlisk, ich liczebność, wskazać miejsca rozrodu, lęgów, żerowania, migracji itp. oraz wykorzystanie i znaczenie przedmiotowego terenu dla zidentyfikowanych gatunków. Uzyskane dane (ilościowe i jakościowe) przedstawić w formie tekstowej i graficznej, zwaloryzować pod względem przyrodniczym badany teren. Zakres przestrzenny inwentaryzacji powinien być dostosowany nie tylko do skali i zasięgu oddziaływań samego przedsięwzięcia, ale również do oddziaływań skumulowanych jakie mogą wystąpić w związku z realizacją innych**

- przedsięwzięć,
- b. przedstawić metodykę prowadzenia prac terenowych, daty wizyt w terenie, pory dnia, czasu trwania, warunków pogodowych panujących podczas inwentaryzacji oraz informacje o wszelkich innych czynnikach mających wpływ na wyniki inwentaryzacji i pozwalające na weryfikację prawidłowości jej przeprowadzenia i wiarygodności uzyskanych wyników,
  - c. opisowo i graficznie przedstawić zasięg oddziaływania przedsięwzięcia, w obrębie którego dokonano opisu elementów przyrodniczych wraz ze wskazaniem sposobu jego wyznaczenia.
1. Ocenę wpływu planowanego przedsięwzięcia na funkcjonalność korytarza ekologicznego, tj. Korytarza Południowo - Centralnego KPdC-1C Lasy Cieszanowskie.
  2. Ocenę możliwego wpływu zamierzenia inwestycyjnego na chronione gatunki ptaków występujących w obszarze cennym przyrodniczo - ostoi ptaków o znaczeniu międzynarodowym (IBA) Lasy Sieniawskie PL152.
  3. Diagnozę i ocenę wszystkich możliwych oddziaływań (pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótko-, średnio-, długoterminowych, stałych i chwilowych) generowanych przez przedmiotowe przedsięwzięcie na poszczególne elementy przyrodnicze i ich skutków, z wykorzystaniem stosownej literatury tematu. Uwzględnić przy tym całe spektrum różnorodnych zagrożeń i oddziaływań generowanych przez zamierzenie inwestycyjne, takich jak np.: zmiana sposobu wykorzystania przestrzeni przez zwierzęta w wyniku ich odstraszenia, bezpośrednie zniszczenie, uszczuplenie, obniżenie jakości lub fragmentacja siedlisk gatunków, budowa towarzyszącej infrastruktury.
  4. Zdefiniowanie i poddanie analizie wszystkich przedsięwzięć zrealizowanych i planowanych, (nie tylko tych o podobnym charakterze) mogących oddziaływać kryteria, w oparciu o które ją wyznaczono. Wskazać wszystkie elementy przyrodnicze, w stosunku do których mogą wystąpić oddziaływania skumulowane. Do oddziaływań skumulowanych należy zaliczyć również istnienie innych przedsięwzięć, zarówno obecnych, jak i planowanych, które wspólnie z przedmiotowym przedsięwzięciem mogą powodować kumulację oddziaływań na elementy przyrodnicze - dotyczy to również przedsięwzięć realizowanych przez inne podmioty oraz przedsięwzięć o innym charakterze. Wyszczególnić wszystkie przedsięwzięcia, które wzięto pod uwagę dokonując analizy oddziaływania skumulowanego.
  5. Analizę wpływu realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia oraz wariantów na występujące na obszarze objętym ww. przedsięwzięciem oraz w zasięgu możliwego oddziaływania elementy przyrodnicze, na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu Sieniawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, cele jego powstania i pełnione funkcje. Szczególną uwagę zwrócić na wpływ przedsięwzięcia na krajobraz, jako element podlegający ochronie w ramach ww. obszaru chronionego krajobrazu. Należy również odnieść się do zakazów obowiązujących w granicach tego Obszaru oraz ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów w tym obszarze.
  6. Opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia, uwzględniający dostępne informacje o środowisku oraz wiedzę.
  7. Opis wariantów przedmiotowego przedsięwzięcia uwzględniający szczególne cechy przedsięwzięcia lub jego oddziaływania na środowisko, ze wskazaniem wariantu wybranego do realizacji, racjonalnego wariantu alternatywnego oraz racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska; racjonalny wariant najkorzystniejszy dla środowiska może być tożsamy z wariantem wybranym do realizacji albo racjonalnym wariantem alternatywnym. Dokonać także wariantowania przedmiotowego przedsięwzięcia, szczególnie w aspekcie lokalizacji, jak i osiągnięcia celu (pozyskanie energii ze źródeł odnawialnych). Dla analizowanych wariantów określić wielkość ich oddziaływań na środowisko. Wariantowanie może dotyczyć, zarówno rozwiązań technologicznych, dotyczyć powierzchni i lokalizacji. Przy wariantowaniu przedsięwzięcia oraz wyborze wariantu realizacyjnego należy wziąć pod uwagę walory przyrodnicze i krajobrazowe terenu objętego przedsięwzięciem.
  8. Przedstawienie działań minimalizujących wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze oraz ocenę ich efektywności z wykorzystaniem literatury tematu.
  9. Analizę przedmiotowego przedsięwzięcia pod kątem możliwości łamania zakazów obowiązujących w stosunku do dziko występujących gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 21.12.2023 r. (data wpływu: 27.12.2023 r.) firma PCWO ENERGY PROJEKT Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa, wystąpiła o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 1032 w obrębie Mołodycz, gmina Wiązownica”. Przedsięwzięcie realizowane będzie na działce o numerze ewidencyjnym gruntu: 1032 położonej w miejscowości Mołodycz, gmina Wiązownica. Wnioskodawca dołączył do wniosku kartę informacyjną przedsięwzięcia oraz pozostałe dokumenty.

W związku z przedłożoną dokumentacją w dniu 27.12.2023 r. Wójt Gminy Wiązownica wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Planowane przedsięwzięcia należy zaliczyć do kategorii przedsięwzięć określonych w art. 60 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) oraz wymienione jest § 3 ust 1 pkt 54a lit. a, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.) dla których raport o oddziaływaniu na środowisko może być wymagany.

W związku z powyższym zgodnie z art. 63 ust. 1 ww. ustawy obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko stwierdza w drodze postanowienia organ właściwy do wydania decyzji. Stosownie do art. 64 ust. 1 pkt. 1, 2 i 4, przedmiotowy wniosek został przedłożony do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarosławiu oraz Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu co do wydania opinii na temat potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia, a w przypadku jej stwierdzenia - co do określenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W odpowiedzi na powyższe Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarosławiu opinią z dnia 22.02.2024 r. (data wpływu: 27.02.2024 r.) znak: PZNS.9020.5.4.2024 wyraził opinię, iż dla ww. przedsięwzięcia nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Również Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Zarząd Zlewni w Przemysłu wydał opinię znak: RP.ZZŚ.4901.34.2024 z dnia: 29.02.2024 r. w której stwierdził że dla ww. przedsięwzięcia przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko nie jest wymagane. Natomiast Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie postanowieniem z dnia 11.04.2024 r. znak: WOOS.4220.3.5.2024.BL.6 uzgodnił potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz określił zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na instalacji paneli fotowoltaicznych wraz z dodatkową infrastrukturą techniczną niezbędną do jej funkcjonowania zlokalizowaną na części działki o numerze ewidencyjnym gruntu: 1032 w miejscowości Mołodycz na terenie gminy Wiązownica. Całkowita powierzchnia działki wynosi 1,40 ha. Łączna powierzchnia terenu zajęta przez obiekty budowlane oraz pozostała powierzchnia przeznaczona do przekształcenia, w tym tymczasowego, w celu realizacji przedsięwzięcia będzie wynosić do 1,33 ha. Zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli wyniesie do 0,96 ha. Teren przeznaczony pod realizację inwestycji stanowią gleby orne o niskich klasach bonitacyjnych (RV, RVI, LII, LV).

Na terenie działki o numerze 1032 nie znajdują się zabudowania. Najbliższy budynek mieszkalny znajduje się na działce 606 położonej w odległości ponad 590 m, w kierunku południowym.

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia planowana jest budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 3 MWp. W ramach przedsięwzięcia zamontowane zostaną panele fotowoltaiczne, na stalowych wolnostojących konstrukcjach wsporczych usytuowanych w gruncie. Ponadto, wykonane zostaną, m.in.: inwertery, stacje transformatorowe (do 3 szt.), pośrednie rozdzielnice napięcia, układy pomiarowo - zabezpieczające, trasy oraz linie kablowe, instalacje odgromowe, przepięciowe oraz przetężeniowe, ogrodzenie, monitoring, ewentualnie magazyny energii, droga wewnętrzna oraz pozostała infrastruktura niezbędna do funkcjonowania farmy fotowoltaicznej.

Oddziaływanie na środowisko w fazie realizacji przedsięwzięcia wynikać będzie m.in. z prowadzenia prac ziemnych i montażowych. Występujące oddziaływania i uciążliwości związane z realizacją przedmiotowego przedsięwzięcia, to m.in: emisja hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza (m.in. maszyny budowlane i pojazdy transportujące materiały budowlane i elementy instalacji). Na etapie eksploatacji zadania będzie występować emisja zanieczyszczeń do powietrza związana ze spalaniem paliw w silnikach pojazdów/maszyn/urządzeń obsługujących instalację. Źródłem hałasu na etapie eksploatacji przedsięwzięcia będzie praca urządzeń elektrycznych, które umieszczone będą wewnątrz kontenerowych stacji, ruch pojazdów związany z pracami

OGŁOSZENIA

serwisowymi oraz maszyny/urządzenia wykorzystywane podczas prac związanych z koszeniem terenu zainwestowanego.

Działania związane z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia skutkować będą powstawaniem odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne. W przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia będą to także odpady związane ze zużytymi panelami fotowoltaicznymi, w przypadku ich uszkodzenia, a także odpady z ewentualnej likwidacji w przyszłości przedmiotowej farmy fotowoltaicznej.

Uwzględniając charakter przedmiotowego przedsięwzięcia (produkcja energii elektrycznej z energii słonecznej), można uznać, iż w przypadku realizacji przedmiotowego zadania, na etapie eksploatacji: nie będzie generowało ono ponadnormatywnych oddziaływań na klimat akustyczny; nie będzie wpływało negatywnie na jakość powietrza atmosferycznego oraz nie będzie powodowało ponadnormatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych.

Przedmiotowe przedsięwzięcie planowane jest do zrealizowania w granicach Sieniawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XXXIX/786/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Sieniawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2013 r., poz. 3589 ze zm.).

Teren przeznaczony pod zainwestowanie położony jest również w granicach obszaru cennego przyrodniczo - Lasy Sieniawskie PL152 - ostoi ptaków o znaczeniu międzynarodowym (IBA), gdzie stwierdzono ponad 160 gatunków ptaków (w tym ponad 140 lęgowych), z czego 37 wymienionych jest w Załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. Dyrektywy Ptasiej (w tym 26 lęgowych), zaś 54 w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (w tym 14 lęgowych).

Najbliższym położonym obszarem sieci Natura 2000 względem przedsięwzięcia jest specjalny obszar ochrony siedlisk Lasy Sieniawskie PLH180054 - w odległości ok. 1 km.

Działka inwestycyjna znajduje się w granicach korytarza ekologicznego tj.: Korytarza Południowo - Centralnego KPdC-1C Lasy Cieszanowskie.GKpd-3B, wyznaczonego w Projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M. 2005); zaktualizowanym w latach 2010 - 2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży, celem zapewnienia łączności ekologicznej, zarówno w skali całego kraju, jak i w skali europejskiej.

Działki inwestycyjne położone są w rozległym terenie otwartym, graniczącym od strony północnej z dużym kompleksem leśnym. Od strony południowej, wschodniej oraz zachodniej działka graniczy z terenem otwartym.

Sieniawski Obszar Chronionego Krajobrazu powstał głównie dla ochrony Lasów Sieniawskich, jednego z największych kompleksów leśnych w województwie, będącego częścią Puszczy Sandomierskiej. Obecnie Lasy Sieniawskie nie stanowią zwartej całości, lecz szereg kompleksów leśnych rozdzielonych enklawami i półenklawami gruntów rolnych. Sieniawski Obszar Chronionego Krajobrazu ma typowo leśno-rolniczy charakter.

W myśl zapisu § 3 ust. 1 pkt. 1 ww. Uchwały w sprawie Sieniawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, na terenie Sieniawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie § 3 ust. 6 pkt 1 ww. Uchwały w sprawie Sieniawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 obowiązuje na obszarze:

- a. 500 m od linii brzegów rzek: San i Wisłok, 100 m od linii brzegów rzek: Wirowa i Lubaczówka zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1,
- b. udokumentowanych złóż geologicznych.

Przedmiotowe przedsięwzięcie ma być realizowane w granicach terenu udokumentowanego złoża geologicznego Mołodycz, co stoi w sprzeczności z ww. zakazem, obowiązującym w Sieniawskim Obszarze Chronionego Krajobrazu.

Zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, ze zm.) ww. zakaz nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu.

Zatem odstępstwo od obowiązującego zakazu może mieć miejsce po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko.

W przypadku realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia nastąpi zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania działki - zmieni się jej charakter z rolniczego na przemysłowy. Budowa przedmiotowej farmy fotowoltaicznej wpisuje się zatem w trend przekształcania i fragmentacji krajobrazu rolniczego. Powyższe ma istotne znaczenie w

analizach oddziaływań skumulowanych - na terenie gminy Wiązownica planowane są również inne farmy fotowoltaiczne. W tym miejscu należy dodać, że teren realizacji przedsięwzięcia stanowi obecnie typowo rolniczy krajobraz, dla którego ochrony powołano Sieniawski Obszar Chronionego Krajobrazu. Realizacja zamierzenia inwestycyjnego spowodowałaby wprowadzenie w ten krajobraz obcego elementu o charakterze przemysłowym.

W tym miejscu należy dodać, że zmiany w wykorzystaniu przestrzeni rolniczej w Europie znacząco wpłynęły na zmiany liczebności, przede wszystkim jej zmniejszenie, zarówno w odniesieniu do poszczególnych gatunków, jak i całej bioróżnorodności. Większość populacji roślin i zwierząt związanych z krajobrazem rolniczym zmniejsza liczebność z powodu intensyfikacji gospodarki, ograniczenia różnorodności krajobrazu, utraty siedlisk i ich fragmentacji. Tradycyjnie uprawiane tereny rolne zanikają w szybkim tempie. Działania prowadzące do fragmentacji tych siedlisk to jedno z najistotniejszych zagrożeń różnorodności biologicznej.

Zmiany w użytkowaniu działki inwestycyjnej mogą determinować wykorzystanie tego terenu przez gatunki ptaków przystosowane do bytowania w krajobrazie rolniczym. Tymczasem zmiany liczebności ptaków występujących w krajobrazie rolniczym są silniejsze niż wśród gatunków z innych środowisk (Gregory R.D., van Strien A.J., Vorisek P., Gmelig Meyling A.W., Noble D.G., Foppen R.P.B., Gibbons D.W. 2005. Developing indicators for European birds. Phil. Trans. R. Soc. Lond. B. 360: 269-288). Zabór miejsc pod rozwój zabudowy przemysłowej (jaką jest planowana farma fotowoltaiczna) zaczyna być w Polsce poważnym problemem w ochronie awifauny. Niepokojącym zjawiskiem są obserwowane szybkie i powszechne spadki liczebności gatunków do niedawna szeroko rozpowszechnionych (lub wręcz pospolitych) na terenie Polski, w tym ptaków krajobrazu rolniczego. Dane uzyskane z monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w latach 2000-2016, wskazują na trend spadkowy takich gatunków krajobrazu rolniczego, jak: świergotek polny, makolągwa, szczygieł, przepiórka, kuropatwa, czajka, skowronek, pliszka żółta, pokląskwa, cierniówka, trznadel, ortolan.

Jeszcze raz warto podkreślić, że w przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia, w naturalne - kulturowy krajobraz rolniczy zostanie wprowadzony element o charakterze przemysłowym, który może zainicjować dalszą zabudowę przemysłową (którą jest farma fotowoltaiczna) tego terenu.

Farma fotowoltaiczna stanowić będzie współczesną, sztuczną, technologiczną dominantę w tym krajobrazie, co może spowodować utratę waloru, dla którego teren ten został objęty ochroną w postaci obszaru chronionego krajobrazu. Realizacja przedsięwzięcia może uniemożliwić zachowanie niektórych szczególnych cech przyrodniczych krajobrazu na tym terenie i w rejonie przedsięwzięcia oraz spowodować zmianę krajobrazu, zakłócić jego harmonię, co będzie sprzeczne z głównym celem ochrony obszaru chronionego krajobrazu, jakim jest ochrona wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach.

Należy zaznaczyć, iż przyrodę obszaru chronionego krajobrazu tworzy zarówno krajobraz, jak i poszczególne gatunki roślin, grzybów, zwierząt. Poszczególne siedliska Sieniawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu współtworzą ekosystem, a każdy element tego ekosystemu (rośliny, ssaki, ptaki, krajobraz, korytarze ekologiczne itp.) z osobna, a także w powiązaniu ze sobą są chronione ww. Uchwałą w sprawie Sieniawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Ponadto, jak wynika z danych będących w posiadaniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (zebranych w ramach projektu badawczego BLP-444 pn. „Ocena stanu różnorodności biologicznej w wybranych nadleśnictwach RDLP Krosno na podstawie wybranych elementów przyrodniczych i kulturowych” i przekazanych przez RDLP Krosno) zwarty kompleks leśny, zlokalizowany w sąsiedztwie działki inwestycyjnej od strony północno - wschodniej stanowi siedlisko lęgowe orlika krzykliwego, w związku z czym obszar realizacji przedsięwzięcia wraz z jego otoczeniem może stanowić żerowisko dla tego gatunku ptaka. Powyższe dane świadczą o wysokim walorze terenu, na którym zaplanowano realizację planowanego zadania.

Orlik krzykliwy jest nielicznym gatunkiem ptaka szponiastego, którego globalny zasięg występowania ograniczony jest do wschodniej i południowej Europy oraz części Bliskiego Wschodu. Polska populacja tego gatunku stanowi około 13% populacji światowej, co sprawia, że jej kondycja istotnie wpływa na sytuację całego gatunku i powinna być należycie chroniona.

Aktualny szacunek krajowej populacji orlika krzykliwego to 2300-2700 par, rozmieszczonych głównie we wschodniej i północno-zachodniej części kraju, zarówno na nizinach, jak i terenach górzystych. Poszczególne populacje różnią się w pewnym stopniu preferencjami siedliskowymi i dietą. Ogólnie jednak orlik krzykliwy jest gatunkiem dwuśrodowiskowym - gnieździ się zazwyczaj w dojrzałych lasach różnego typu, a poluje na terenach otwartych, takich jak łąki, pastwiska, nieużytki i grunty orne. Najkorzystniejsze obszary żerowiskowe to zróżnicowany krajobraz rolniczy z dużym udziałem roślinności naturalnej, miedz, zakrzaczeń i śródpolnych mokradeł. Najpoważniejszym, w ostatnich latach, zagrożeniem dla tego gatunku są zmiany w krajobrazie rolniczym, związane w intensyfikacją rolnictwa. Zanik różnego rodzaju nieużytków śródpolnych, scalanie gruntów, chemizacja i intensyfikacja upraw wpływają negatywnie na liczebność i różnorodność drobnych ssaków, ptaków i płazów, które stanowią bazę żerową tego gatunku. Inne czynniki, które wpływają negatywnie na populację orlika

OGŁOSZENIA

krzykliwego, to m.in. kłusownictwo, niepokojenie ptaków przy gniazdach oraz kolizje ptaków z liniami energetycznymi i ruchem drogowym. Stosunkowo nowym zagrożeniem dla orlików jest również zabudowa obszarów żerowiskowych budownictwem jednorodzinny i letniskowym, a także farmami wiatrowymi. W tym miejscu należy wskazać, że planowane przedsięwzięcie stanowiące zabudowę przemysłową, generuje oddziaływania związane z fragmentacją i uszczupleniem siedlisk żerowiskowych dla tego gatunku ptaka. Żerowiska jednej pary orlików (mierzone za pomocą telemetrii) mogą stanowić obszar o powierzchni od kilku do ponad 170 km². Preferencje orlików do obszarów o naturalnym krajobrazie i tradycyjnym rolnictwie kształtują aktualne rozmieszczenie tego gatunku w kraju. Najliczniej zasiedlane obszary, to jednocześnie tereny o wysokim stopniu naturalności, takie jak Warmia i Mazury, Podlasie, Lubelszczyzna, Podkarpacie. Obszary te cechuje jeden ważny czynnik, jakim jest struktura własności i użytkowania gruntów. Gospodarowanie odbywa się tu na wielu niewielkich powierzchniowo działkach rolnych o zróżnicowanych terminach i sposobach użytkowania: kośnym (w tym jednokośnym, dwukośnym itd.) pastwiskowym, ornym. Stwarza to kolejny wymiar mozaikowości krajobrazu, jakim jest zróżnicowanie wegetacji w czasie, co sprzyja rozmnażaniu się ofiar orlików, a tym samym zapewnia równomierne wykorzystanie bazy pokarmowej w okresie lęgowym (Krajowy Program Ochrony Orlika Krzykliwego, Mirski, Cenian, Wójciak, Zawadzka, Lontkowski, Stój; 2013).

Główne typy żerowisk orlików w Polsce stanowią rozległe półnaturalne obszary łąk i pastwisk oraz mozaika terenów polno-łąkowych (Cenian 2009). Te pierwsze najczęściej spotykane są w dolinach rzecznych, w górach i na pogórzu. Preferencje orlików do osiedlania się w otoczeniu użytków zielonych, takich jak łąki i pastwiska były kilkakrotnie stwierdzane w różnych populacjach na Podlasiu (Mirski 2009, Zub i in. 2010, Maciorowski i Mirski niepubl.), podczas gdy tereny uprawne były przez orliki na tych terenach unikane (Mirski 2009, Zub i in. 2010). Waga terenów łąkowych jako żerowisk orlików została potwierdzona również podczas bezpośrednich obserwacji polujących ptaków (Mirski 2009), a także poprzez analizę składu gatunkowego chwypanych ofiar (Zub i in. 2010). Mozaika polno-łąkowa lub wręcz obszary zdominowane przez pola uprawne są często zasiedlane przez orliki krzykliwe na Warmii oraz Wyżynie Wschodniolubelskiej.

Szczegółowe obserwacje polujących orlików wskazują również na duże znaczenie nieużytków jako obszarów skutecznych polowań orlików (KOO 2005, Mirski 2010). Inne obszary, na których można spotkać polujące orliki krzykliwe, to m.in. mokradła, zręby, obrzeża zbiorników wodnych (Va'li 2003).

Żerowiska orlika w Polsce stanowią najczęściej obszar o wielkości do kilkunastu km². Im większy jest rewir żerowiskowy orlików, tym zazwyczaj gorsza jest zasobność i dostępność ofiar. Optymalny obszar żerowiskowy to krajobraz rolniczy o strukturze drobnej mozaiki, zróżnicowanej zarówno pod względem typów upraw, jak i sposobów ich użytkowania. Ekstensywnie użytkowane łąki są jednym z najważniejszych żerowisk orlika krzykliwego w Polsce i w całej Europie. Orlik krzykliwy okupuje stosunkowo niewielkie terytoria, w których gnieździ się i poluje. Zmiany w krajobrazie i sposobie użytkowania gruntów w rewirach orlików mogą decydować o sukcesie lęgu, a nawet o trwałości danego terytorium. Lasy, jako miejsca w których lęgną się orliki rzadko podlegają presji urbanistycznej albo zmianie sposobu użytkowania. Niestety, zmiany te dosyć często dotyczą żerowisk tego gatunku. Najczęstszym problemem jest rozwój infrastruktury na terenach rolniczych oraz wkraczanie zabudowy, w tym obecnie zabudowy przemysłowej jaką jest m.in. planowana farma fotowoltaiczna na tereny otwarte oraz zmiany w sposobie użytkowania gruntów rolniczych. Należy w tym miejscu wyraźnie podkreślić, że utrata i pogorszenie jakości siedlisk żerowiskowych orlika w projekcie Krajowego Programu Ochrony Orlika Krzykliwego w Polsce uznano za mające znaczenie krytyczne dla tego gatunku, w związku z czym w działaniu polegającym na powstrzymaniu procesu niszczenia nieużytkowanych elementów krajobrazu rolniczego umieszczono zapis, wskazujący na konieczność pilnego zabezpieczenia przed zniszczeniem elementów krajobrazu otwartego nieużytkowanego rolniczo (tzw. nieużytków). Degradacja otwartego krajobrazu w efekcie realizacji inwestycji budowlanych jest problemem, który nasilił się wyraźnie w ostatnich latach. Zabudowa rozproszona, w tym również zabudowa przemysłowa zagraża szczególnie obszarom atrakcyjnym krajobrazowe, co prowadzi do nieodwracalnych zmian w krajobrazie rolniczym i trwałej degradacji terenów łowieckich orlika krzykliwego.

W promieniu do 3 km od obszaru realizacji przedsięwzięcia znajduje się również strefa ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania dla bielika, utworzona decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 17 marca 2022 r.

Mając na uwadze powyższe, w tym zakazy obowiązujące na terenie Sieniawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a także z uwagi na charakter i lokalizację przedsięwzięcia oraz możliwe oddziaływania związane z zamierzeniem inwestycyjnym (zmiana charakteru krajobrazu rolniczego, pogorszenie jakości, zabór, fragmentacją siedlisk gatunków np. ptaków krajobrazu rolniczego), tut. Organ stwierdza, iż przedmiotowe przedsięwzięcie może w sposób negatywny oddziaływać na środowisko przyrodnicze, w tym na cele ochrony i pełnione funkcje Sieniawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, przez co zachodzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

OGŁOSZENIA

Jednocześnie stwierdzam, iż w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie jest konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na obszary wchodzące w skład sieci obszarów Natura 2000, tj. oceny wymaganej art. 6.3 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Należy dodać, że Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest podstawą ustalenia, w formie decyzji, środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia, toteż niezbędnym jest, aby określał w sposób jednoznaczny uwarunkowania, o których mowa w art. 82 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien określać, analizować i oceniać jego wpływ na wszystkie ww. zasoby, twory i składniki przyrody występujące na obszarze objętym przedsięwzięciem i w zasięgu możliwego jego oddziaływania. Z powyższych analiz należy wyciągnąć wnioski odnośnie istotności wszystkich generowanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Analiza oddziaływań powinna wykorzystywać w miarę możliwości literaturę tematu.

Należy tu zaznaczyć, iż oddziaływania związane z realizacją planowanego przedsięwzięcia należy również rozpatrywać w aspekcie oddziaływań skumulowanych.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien być sporządzony w sposób wyczerpujący, zgodnie z wszystkimi wymogami prawa krajowego i wspólnotowego oraz wytycznymi i innymi dokumentami opracowanymi przez właściwe instytucje krajowej w oparciu o rzetelne i aktualne dane. Analiza oddziaływania powinna uwzględniać biologię i ekologię wszystkich gatunków, na które przedsięwzięcie może oddziaływać.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, na podstawie przepisów przywołanych w podstawie prawnej, postanowiono jak w osnowie.

Ponadto, Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien spełniać wymagania wynikające z Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie formatu dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej oraz formatu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 652).

Mając na względzie powyższe należy orzec jak sentencji postanowienia.

POUCZENIE

Na postanowienie przysługuje zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Przemyślu, za pośrednictwem Wójta Gminy Wiązownicy w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Wójt
Krzysztof Strent

Podmiot publikujący Urząd Gminy Wiązownica
Wytworzył Maria BRODOWICZ - Pracownik UGW 2024-08-09
Publikujący Maria BRODOWICZ - Maria BRODOWICZ 2024-08-09 14:30